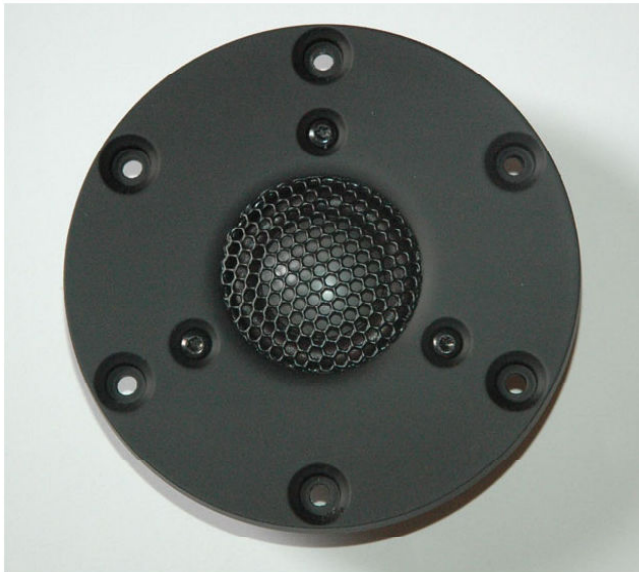

ScanSpeak D3004 BE

Dansk beryllium

Af Jan Nielsen

Som inkarneret højttalerbygger har jeg gennem tiden prøvet mange af de gode diskanter fra ScanSpeaks store program. Det samme gælder andre højkvalitets domer, ringradiatorer, bånd, AMT m.fl.

Inden for de seneste år er der sket en udvikling indenfor membranmateriale. Yamaha, JBL og TAD har anvendt beryllium i mange år (siden midt 70'erne), men flere andre er kommet med. Senest f.eks. franske Focal, amerikanske Revel og nu også danske ScanSpeak.

Fordele og ulemper ved forskellige membranmaterialer er udførligt beskrevet på nettet. Se f.eks. denne meget grundige gennemgang af flere enheder og egenskaberne ved forskellige membranmaterialer.

Dog kan det kort nævnes, at højfrekvens opbygningen, der i tidligere alu og titanium membraner lå inden for det hørbare område, nu er rykket langt uden for. Samtidig er højfrekvensresonansen langt bedre under kontrol. De tidligere skrækkempler med en +18 dB peak ved 19 kHz hører fortiden til. ScanSpeaks bud ligger i D3004 serien med den særlige Illuminator konstruktion. Se udførlig beskrivelse på ScanSpeaks hjemmeside.

D3004/664000 (Herefter D3004 BE) anvender en 99% beryllium membran. Dette er værd at bemærke, da der har været udbydere på markedet, som har reklameret med "ægte" beryllium. Senere har det så vist sig, at der blot var tale om få % beryllium pådampet en mere almindelig metalmembran eller membraner der er malet, så det ligner beryllium. Beryllium er giftigt. Men ikke som en færdig enhed, der spiller i din stue. Membranen er dog beskyttet af et lille metalgitter, så man ikke kan komme til den. På ScanSpeaks hjemmeside kan man også læse om forholdsregler ved brand eller når enheden skal repareres eller kasseres.

4 ohm

D3004 BE leveres kun i en 4 ohms udgave. Det er nok fordi, den er tænkt til brug i en typisk d'Appolito opsætning. Det vil også bedre matche følsomheden omkring de 92 dB. Med f.eks. 2 stk. ScanSpeak Illuminator 12MU/8731T00 4" mellemtoner rammer man lige i plet.

Jeg prøvede D3004 BE i en passiv opsætning med et 1. ordens filter via en god højkvalitets kondensator (Duelund). Den primære vurdering er dog sket via mit Ground Sound digitale filter med signal direkte fra forstærkeren (NLE højttalerkabel kabel) til diskanten. Altså ingen kondensator, spole eller dæmpemodstande i signalvejen. Der blev delt ved 2kHz med et 4. ordens filter.

Ingen silke her!

Scan Speak beskriver selv lyden som "silky smooth" og her vil jeg gerne tillade mig at være lidt uenig! Altså positivt uenig, for D3004 BE lyder på ingen måde som en typisk soft dome med en coated silkemembran. Men den fraviger heller ikke på nogen måde fra det glatte og naturlige. Den er mere afslørende og ærlig i sin måde at gengive på. Lige her vil den måske også skulle vandene, for den lyder "anderledes" og enten bliver man vildt begejstret eller også foretrækker man det tilvante.

Præcis med hensyn til det silkebløde gør den det på sin egen måde - eller som en typisk beryllium diskant gør det. Alle de beryllium domer / drivere jeg har oplevet, har nemlig den fornemme egenskab, at de gengiver med vægt og fornemmelsen af ægte metal. Vel at mærke helt uden at gå over i den anden grøft, hvor alt bliver for meget. Således formår D3004 BE at forene luft og masser af detaljer med en gengivelse, så det bliver fysiske instrumenter i lydbilledet og ikke blot en 2-dimensionel aftegning. Den formår også at give kanter, anslag og ikke mindst udkligning det helt specielle præg, som får det til at rulle dejligt ned ad ryggen.

I forhold til bånd har D3004 BE afgjort de samme detaljer. Den spreder dog langt bedre og så har den det fysiske element, som alle de båndhøjttalere jeg har oplevet, mangler noget af. De lyder lidt "letvægts" og instrumenter gengives med en overdreven vægtløshed nede omkring den typiske delefrekvens. Dette er absolut ikke tilfældet med Scan-Speak D3004 BE, der ligger i den modsatte grøft. Forskellen skal opleves. Til gengæld er følsomheden så en del lavere end de bedre bånd i samme prisklasse som ScanSpeak domer.

D3004 BE er meget afslørende. Det gælder både den tilkoblede elektronik og musik kilderne. Jeg oplevede adskillige optagelser, som pludselig blev pillet fra himanden og alle fejlene blev blotlagt som med et fingerknips. Nogle optagelse blev nærmest uduhdelige, hvis man er følsom over for den slags. Til gengæld var det en fornøjelse at høre hvor godt det kan gøres med selv gamle LP optagelser fra 60'erne.

D3004 BE hører hjemme sammen med enheder i samme høje klasse. Umiddelbart ligger ScanSpeaks egne Illuminator lige for, men de Ceratech (Thiel) keramiske enheder jeg parrede dem med passede også rigtig godt. Det er nok ikke de første diskanter man som selvbygger skal kaste sig over. De kræver respekt, erfaring og matchende komponenter, for man kommer frem til de sande kvaliteter. Opfyldes disse krav er det ifølge min mening, den bedste diskant ScanSpeak nogen sinde har lavet - og det siger ikke så lidt!

ScanSpeak Illuminator
D3004 BE
www.scan-speak.dk
5.300 kr. pr. sæt

+
Gengivelse i referencelasse
Glat og fysisk med masser af detaljer
Stort frekvensområde
Rimelig høj følsomhed

-
Meget kræsen og afslørende
Kun i 4 ohms version
Prisen

